

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1535

Vragen van het lid **Tony van Dijck** (PVV) aan de minister van Financiën over *de beloningen bij de generationaliseerde SNS* (ingezonden 11 februari 2013).

Antwoord van minister **Dijsselbloem** (Financiën) (ontvangen 7 maart 2013)

Vraag 1

Kunt u aangeven hoeveel werknemers van SNS REAAL en ABN Amro in 2013 meer verdienen dan de balkenendenorm voor 2013?

Antwoord vraag 1

In het debat over de nationalisatie van SNS REAAL op 6 februari jl. heb ik toegelicht waarom de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), waarin het normsalaris voor de (semi-)publieke sector is opgenomen, niet van toepassing is op SNS REAAL. SNS REAAL opereert namelijk in een volledig commerciële en concurrerende omgeving en is daarmee geen publieke of semi-publieke instelling. Hoeveel werknemers van SNS REAAL en ABN AMRO meer verdienen dan het normsalaris voor de (semi-)publieke sector is daarom niet relevant. Overigens beschik ik als aandeelhouder ook niet over overzichten van de beloningen van de gewone werknemers (niet zijnde bestuurders) van SNS REAAL en ABN AMRO.

Zoals ik heb aangegeven, ben ik van mening dat er van de werknemers van SNS REAAL en ABN AMRO een bijdrage mag worden verlangd nu hun werkgever met overheidsmiddelen overeind is gehouden. Aan de CEO van SNS REAAL is gevraagd hierover het gesprek aan te gaan met de bonden. Aan NLFi is gevraagd eenzelfde verzoek te doen aan de CEO's van ABN AMRO en ASR.

Vraag 2

Kunt u een overzicht geven van wat alle bestuursleden en commissarissen bij SNS REAAL en ABN Amro per persoon gaan verdienen in 2013?

Antwoord vraag 2

De jaarverslagen van ABN AMRO en SNS REAAL geven gedetailleerde overzichten van de beloningen van de raad van bestuur en de vergoedingen van de raad van commissarissen. Voor de details van de vormgeving van de beloningen en vergoedingen verwijs ik naar de jaarverslagen. Onderstaand geef ik u een overzicht van de totale beloningen en vergoedingen die de

leden ontvangen. Dit zijn vaste beloningen. Op grond van de Wet «bij steun, geen bonus»¹ ontvangen bestuurders immers geen variabele beloningen. Voor wat betreft SNS REAAL heb ik uw Kamer geïnformeerd over de beloning van de nieuwe CEO, die EUR 550.000,- verdient. De CFO verdient 80% van dit bedrag, te weten EUR 440.000,-. De overige bestuursleden van SNS REAAL hebben inmiddels ingestemd met een matiging van 5% van hun vaste beloning, zodat ook zij 80% van de beloning van de nieuwe CEO gaan verdienen.

De voorzitter van de raad van commissarissen van SNS REAAL ontvangt een jaarlijkse vaste vergoeding van EUR 45.000,-. De vaste jaarlijkse vergoeding van de vicevoorzitter bedraagt EUR 35.000,- en de overige leden van de raad van commissarissen krijgen een vaste jaarlijkse vergoeding van EUR 30.000. Voorts gelden aanvullende vergoedingen voor het lidmaatschap van de verschillende commissies binnen de raad van commissarissen: EUR 3250,- voor de Risico Commissie, Nominatie Commissie en de Remuneratie Commissie en EUR 7000,- voor de Audit Commissie.

Bij het aantreden in 2009 van de huidige raad van bestuur van ABN AMRO is de jaarlijkse beloning vastgesteld op EUR 750.000,- voor de voorzitter en EUR 600.000,- voor de overige bestuursleden. Het wettelijk verbod op bonussen voor staatsgesteunde instellingen (dat is ingegaan op 1 januari 2012) kende de mogelijkheid van een conversie van de variabele beloning naar het vaste salaris met maximaal 20%. Bij ABN AMRO is de conversie door de raad van commissarissen vastgesteld op 16,66%. De conversie geldt niet voor de voorzitter van de raad van bestuur. De leden van de raad van bestuur hebben over 2012 en 2013 vrijwillig afgezien van de conversie. De voorzitter en de leden van de raad van bestuur verdienen daarmee in 2013 respectievelijk EUR 759.375,- en EUR 607.500,- als gevolg van aanpassing van het salaris in lijn met de verhoging van Algemene Bank CAO in 2012.

De leden van de raad van commissarissen ontvangen een vergoeding van EUR 50.000,-. De vergoeding van de voorzitter van de raad van commissarissen is vastgesteld op EUR 65.000,-. Voor het voorzitterschap of lidmaatschap van de één van de drie commissies van de raad van commissarissen zijn ook vergoedingen vastgesteld. Deze vergoeding verschilt per commissie en functie daarin en ligt tussen EUR 10.000,- en maximaal EUR 15.000,- per lidmaatschap.

Vraag 3

Kunt u reageren op de uitspraken van Ronald Latenstijn uit 2011, waar hij stelt dat het personeel van SNS REAAL gemiddeld 10 tot 15% hoger wordt betaald dan in vergelijkbare sectoren? Kunt u aangeven hoeveel er bij de staatsbanken bespaard kan worden en hoe gaat u dat realiseren?

Antwoord vraag 3

Ik neem aan dat u doelt op de uitspraken van de heer Latenstein in het kader van de onderhandelingen die hebben geleid tot een nieuwe CAO voor 2012-2014. Uit de uitspraken van de heer Latenstein maak ik op dat SNS REAAL zich eerder al bewust was van de noodzaak tot matiging en het feit dat de arbeidsvoorwaarden voor bank- en verzekeringsmedewerkers op een hoger niveau liggen dan die in de algemene markt. De heer Latenstein achtte versobering reeds nodig omdat de rendementen in de financiële sector structureel lager worden. Zoals ik in het antwoord op vraag 1 ook aangeef is deze noodzaak tot versobering verder toegenomen met de nationalisatie van SNS REAAL en heb ik de CEO van SNS REAAL gevraagd het gesprek hierover aan te gaan met de bonden.

In de beantwoording van Kamervragen van het lid Blanksma-van den Heuvel van 31 augustus 2012² is een overzicht gegeven van de kostenstructuur van de Nederlandse banken en is ingegaan op de kostenbesparingen die mogelijk

¹ Stb. 2012 265, Wet van 7 juni 2012 tot wijziging van de Wet op het financieel toezicht en de Wet financiële markten BES in verband met het invoeren van een aansprakelijkheidsbeperking voor de toezichthouders op de financiële markten en het opnemen van regels met betrekking tot de beloning van dagelijks beleidsbepalers van financiële ondernemingen die staatsteun genieten (Wet aansprakelijkheidsbeperking DNB en AFM en bonusverbod staatsgesteunde ondernemingen).

² Kamerstukken II 2011-12, Aanhangsel van de Handelingen 3343.

zijn bij banken. De kosten van ABN AMRO en SNS Bank zijn hierin ook opgenomen. Hieruit blijkt onder meer dat de kosten-inkomstenratio van SNS Bank al een stuk onder het Europese gemiddelde ligt.

Het verbeteren van het bedrijfsresultaat en verlagen van de kosten is mijn inziens voor de hele financiële sector in Nederland een belangrijk aandachtspunt. Ik heb dit ook aangegeven bij de beantwoording op de Kamervragen naar aanleiding van het SOMO-rapport «Het financiële overgewicht van Nederland»,³ en in reactie op de motie Klaver.⁴ Nog afgezien van mijn verzoek aan de CEO van SNS REAAL om het gesprek over loonmatiging aan te gaan met de bonden (en mijn oproep aan NLFI om eenzelfde verzoek te doen aan de CEO van ABN AMRO), is het verlagen van kosten daarom een continu aandachtspunt in het beheer van SNS REAAL en ABN AMRO (door NLFI).

Vraag 4

Klopt het dat Goldman Sachs heeft opgetreden als adviseur van SNS REAAL en Morgan Stanley als adviseur van uw ministerie, inzake de reddingspogingen en uiteindelijke nationalisatie van SNS REAAL? Hoeveel hebben deze adviseurs betaald gekregen voor hun werkzaamheden? Kunt u ook aangeven hoeveel er is betaald aan de taxateur Cushman & Wakefield?

Antwoord vraag 4

Ja, dit klopt. Het ministerie van Financiën heeft EUR 2.500.000,- (excl. BTW) aan Morgan Stanley betaald voor de dienstverlening van deze zakenbank als financieel adviseur. Aan Cushman & Wakefield is door het ministerie van Financiën EUR 915.000,- (excl. BTW) betaald.

Ik kan geen uitspraken doen over de vraag wat door SNS REAAL is betaald aan adviseurs. Dit is aan de vennootschap zelf.

Vraag 5

Kunt u uiteenzetten wanneer de huidige commissarissen van SNS REAAL zijn gestart in hun functie? Deelt u de mening dat het ongewenst is dat de huidige raad van commissarissen onderzoekt of bonussen kunnen worden teruggehaald en dat hier onafhankelijk onderzoek vereist is?

Antwoord vraag 5

Het rooster van aantreden van de raad van commissarissen van SNS REAAL blijkt uit de jaarverslagen van SNS REAAL:

Naam	1e benoeming	1e herbenoeming
Jaap Lagerweij	12-10-2006	20-4-2011
Robert-Jan van de Kraats	12-10-2006	20-4-2011
Herna Verhagen	12-6-2008	25-4-2012
Jos Nijhuis	15-4-2009	
Charlotte Insinger	15-4-2009	
Ludo Wijngaarden	15-4-2009	
Piero Overmars	7-10-2010	
Jan Nijssen	13-9-2011	

Ik deel de mening dat er een onafhankelijk onderzoek moet komen naar de mogelijkheden de toegekende en uitgekeerde variabele beloningen terug te vorderen. Ik heb dan ook gevraagd aan de waarnemend voorzitter van de raad van commissarissen om dit onderzoek door een onafhankelijk adviseur te laten uitvoeren en niet door de raad van commissarissen of de vennootschap zelf. Het daadwerkelijk terugvorderen van al uitgekeerde aan (voormalige) leden van de raad van bestuur is echter een bevoegdheid van de raad van commissarissen, zodat ik het ook een taak van de raad van commissarissen vind om dit onderzoek te laten uitvoeren. Uiteraard word ik als aandeelhouder op de hoogte gehouden van het onderzoek. Zoals ik tijdens het debat inzake de nationalisatie van SNS REAAL op 6 februari jl. heb toegezegd zal ik de Tweede Kamer informeren over de uitkomsten.

³ Kamerstukken II 2012–13, Aangangsel van de Handelingen 1083 en 1084.

⁴ Kamerstukken II 2012–13, 33 227, nr 11.